

# בני העיר פרק רביעי מגילה

ל.

## עין משפט גור מצוה

נה א מיי פייג מהל  
תפלה הלכה כב  
נו ב ג מיי ס הלכה כ  
טושיע א"ח סימן  
מפנה עיף ה'  
גו ד ה מיי ס הלכה כ  
גה ו מיי ס טושיע ס  
עפ"ה:  
גפ"ז מיי ס טושיע ס  
עפ"ה:  
ה מיי ס טושיע ס  
עפ"ה:  
סא ט מיי ס טושיע  
סע עפ"ה:  
ז

### רבינו הנאל

אמר אבי קור שיתא  
מואתה תצוה עד וגישה  
כור נחתת וחד חת  
וקרא מכי תשא עד  
ועשית כור נחשת.  
וקיימא לן כוותיה. חל  
להיות ראש חדש אדר  
ככי תשא עצמה, אמר  
אבי קור שיתא מכי  
תשא עד ויקהל, וחד  
חודר וקרא מכי תשא  
ועד ועשית כור נחשת.  
וקיימא לן כוותיה דתניא  
כוותיה. איתמר ראש  
חדש אדר שחל להיות  
בערב שבת, רב אמר,  
מקדימין וקורין פרשת  
שקלים בשבת שהיא כ"ו  
יום בשבט, שאם לא  
תקרא כך אלא בשבת  
שהיא שני ימים באדר  
בציו יומי השולחנות,  
בענין משעה שמפסיקין  
בשקלים עד ט"ו [באדר,  
ט"ו יום] ואחר כך יוצאין  
השולחנות, והנה אם  
השבת בשני ימים לאדר  
נמצאו השולחנות יוצאין  
ב"ד יום ופרק שמואל  
דאמר מאחרין וקורין  
בשבת שהיא שני ימים  
באדר, כיון ששולחנות  
אימת דחל י"ה באדר  
בערב שבת לא נפקי עד  
חד בשבת, לא בציו.  
ואקשינן לשמואל דתניא  
איוו היא שבת ראשונה כל  
שחל ראש חדש אדר להיות  
בתוכה [ואפילו בערב  
שבת]. ודייקין מאי לאו  
ערב שבת דומיא דתוכה  
מה כשחל להיות בתוכה  
מקדימין וקורין פרשת  
שקלים, אף כשחל ראש  
חדש אדר בערב שבת  
מקדימין וקורין משבת  
שעברה. ופרק שמואל לא  
תימא בתוכה אלא בה.  
וכן היא סוגיא דמתניא,  
איוו היא שבת ראשונה  
כל שחל ראש חדש  
אדר להיות [בתוכה] [בה]  
ואפילו בערב שבת. פי'  
בה, בשבת עצמה, כש  
כשחל להיות ראש חדש  
אדר בשבת עצמה קורין  
בו פרשת שקלים, כך  
אפי' אם חל להיות בערב  
שבת קורין בשבת עצמה.  
והא פלוגתא דרב ושמואל  
כתנאי היא, דתניא מסרגין  
לשבתות דבירי ר' יהודה  
כר. פי' מסרגין מפסיקין,  
דנתן קראי סירוגין,  
ומפשיטין פסיקי פסיקי,  
ואמר ר' שמעון (מ)אמתי  
אני אומר אין מסרגין,  
כלומר שאין מפסיקין אלא  
שקורין שבת אחר שבת,  
בזמן שחל ראש חדש אדר

אמרי אוקומי הוא דמוקמי הסס. כלומר אין הדבר ניכר לשם פרשת שקלים אלא סבירי שלם נסמימה פרשת ואתה תלוה עד כאן: וחד  
האני וקרי. חוזר ושונה לקרות מכי תשא עד ועשית כור נחשת וגו': **גופלה בשבטות**. שקורין אותה שני שבטות זו אחר זו: **רב אמר**  
**מקדימין**. וקורין כ"י תשא לשבת שעבר כדמנן במתני': **דהאס פן**. דמאחרין בצ"ר להו לשולחנות משני שבטות דלמירין לעיל<sup>ג</sup> משום ששולחנות  
הזכרו לשבת במדינה בע"ו מקדימין וקורין מראש חודש שיהו דורשין שמי שבטות לפנין כדבן שמעון בן גמליאל ואם מאחר עד למחרת ראש  
חדש אין כלל הקדמה שמי שבטות:  
**חמיסר במעלי שבטא קולעו**. ואתו היום לא ימחילו ללכת ולישב במדינה מפני כבוד השבת: **לא נפקי עד**  
**בחד בשבט**. וכי מאחרת נמי איכא שמי שבטות הלכך מאחרין כדי שלא תנטרן להפסיק ביום ז' פרשיות:  
**בזמן שבת דוקא**. דלא מאחרת ודאי בצ"ר להו יומי לשולחנות: **אמר שמואל**. האי בתוכה דקמני לאו תוך שצוה אלא תוך שבת עלמנו: **וכן**  
**הנא דבי שמואל**. בתוספתא (ה) דהך דתניא חליו או הוה שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות זה ציוס שבת עצמו ואפילו חל בערב שבת של אחרון חליו חל זה. אלא מאחרין אשמעינן: **מסרגין**. לשון סירוגין. א. כלומר מפסיקין לשבטות זין פרשה לראשונה לשניה כשחל ר"ח צמול שמקדימין לשעבר דל"כ בצ"ר להו יומי לשולחנות ומפסיקין לשבת הבאה ולשבת שלישית קורין זכור כדי שתהא סמוכה זכור לפורים: **אין מסרגין**. דמפרש ואולי: **אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בערב שבת**. דכ"י נמי מאחרין לא בצ"ר יומי לשולחנות כדאמר שמואל לעיל סוף שולחנות לא ימני עד חד בשבת הלכך מאחרין ואין כאן סירוג: **אכל בזמן שחל להיות בסוף השבת**. דלא מאחרת להו בצ"ר להו יומי לשולחנות לא נפקי עד חד בשבת הלכך מאחרין תנן חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת מאי לאו אפילו בע"ש לא בתוך השבת דוקא ת"ש איוו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקורא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט: בשנייה זכור וכו': איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר: מקדימין פרשת זכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום עשיה לזכירה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי בחמיסר עשיה וזכירה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשניה זכור והא כי מיקלע ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה זכור אמר רב פפא מאי שניה שניה להפסקה תא שמע יאיוו שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב נתמנן אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אבא רבי אבא אמר רב פורים שחל להיות בשבת ומקדימין וקורא בשבת ששבת זכור: בשלישית פרה אדומה וכו': תנו רבנן רבנן איוו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: ברביעית החדש הזה לכם: תנו רבנן יר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפסיקין ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת יבשניה זכור ומפסיקין: פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו וזרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה ברביעית החדש הזה ומפסיקין: כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש ואיוו

אמרי אוקומי הוא דקא מוקמי התם אלא אמר אביי \*קרו שיתא מואתה תצוה עד יועשית וחד תני וקרי מכי תשא עד ועשית מיתבי<sup>ה</sup> חל להיות בפרשה הסמוכה לה בין מלפניה בין מלאחריה קורין אותה וכופלין אותה בשלמא לאביי ניהא אלא לר' יצחק נפחא קשיא אמר לך ר' יצחק נפחא ולאביי מי ניהא תינח לפנייה לאחריה היכי משבחת לה אלא מאי אית לך למימר כופלה בשבתות הכא נמי כופלה בשבתות חל להיות בכי תשא עצמה א"ר יצחק נפחא קרו שיתא מן ועשית עד ויקהל וחד קרי מכי תשא עד ועשית מתקוף לה אביי השתא אמרי למפרע הוא דקרי אלא אמר אביי קרו שיתא עד ויקהל וחד תני וקרי מכי תשא עד ועשית תניא כוותיה דאביי חל להיות בכי תשא עצמה קורין אותה וכופלין אותה: חל להיות בתוך שבת רב אמר מקדימין ושמואל אמר מאחרין רב אמר: מקדימין דאם כן בצ"ר להו יומי שולחנות ושמואל אמר מאחרין אמר לך סוף סוף חמיסר במעלי שבתא מיקלע ושולחנות לא נפקי עד חד בשבת הלכך מאחרין תנן חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת מאי לאו אפילו בע"ש לא בתוך השבת דוקא ת"ש איוו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקורא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט: בשנייה זכור וכו': איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר: מקדימין פרשת זכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום עשיה לזכירה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי בחמיסר עשיה וזכירה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשניה זכור והא כי מיקלע ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה זכור אמר רב פפא מאי שניה שניה להפסקה תא שמע יאיוו שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב נתמנן אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אבא רבי אבא אמר רב פורים שחל להיות בשבת ומקדימין וקורא בשבת ששבת זכור: בשלישית פרה אדומה וכו': תנו רבנן רבנן איוו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: ברביעית החדש הזה לכם: תנו רבנן יר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפסיקין ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת יבשניה זכור ומפסיקין: פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו וזרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה ברביעית החדש הזה ומפסיקין: כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש ואיוו

איוו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקורא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט: בשנייה זכור וכו': איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר: מקדימין פרשת זכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום עשיה לזכירה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי בחמיסר עשיה וזכירה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשניה זכור והא כי מיקלע ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה זכור אמר רב פפא מאי שניה שניה להפסקה תא שמע יאיוו שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב נתמנן אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אבא רבי אבא אמר רב פורים שחל להיות בשבת ומקדימין וקורא בשבת ששבת זכור: בשלישית פרה אדומה וכו': תנו רבנן רבנן איוו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: ברביעית החדש הזה לכם: תנו רבנן יר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפסיקין ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת יבשניה זכור ומפסיקין: פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו וזרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה ברביעית החדש הזה ומפסיקין: כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש ואיוו

הגהות הב"ח  
(א) ר"ש ד"ה וכן תנא דבי שמואל בתוספתא לה. שולחן ברייתא זו אלו: (ב) ר"ח אדר שחל להיות בתוכה וכו' ככ"י חמא בר' חנינא:

מוסף רש"י  
חל להיות. ר"ח אדר, בפרשה הסמוכה לה. לפסח שקלים וישיב כ"ח. וכופלין אותה. שבת שניה שקלים שקלואה כלאשונה (סס).  
הוא דמוקמי הסס. כלומר אין הדבר ניכר לשם פרשת שקלים אלא סבירי שלם נסמימה פרשת ואתה תלוה עד כאן: וחד האני וקרי. חוזר ושונה לקרות מכי תשא עד ועשית כור נחשת וגו': **גופלה בשבטות**. שקורין אותה שני שבטות זו אחר זו: **רב אמר מקדימין**. וקורין כ"י תשא לשבת שעבר כדמנן במתני': **דהאס פן**. דמאחרין בצ"ר להו לשולחנות משני שבטות דלמירין לעיל<sup>ג</sup> משום ששולחנות הזכרו לשבת במדינה בע"ו מקדימין וקורין מראש חודש שיהו דורשין שמי שבטות לפנין כדבן שמעון בן גמליאל ואם מאחר עד למחרת ראש חדש אין כלל הקדמה שמי שבטות:  
**חמיסר במעלי שבטא קולעו**. ואתו היום לא ימחילו ללכת ולישב במדינה מפני כבוד השבת: **לא נפקי עד בחד בשבט**. וכי מאחרת נמי איכא שמי שבטות הלכך מאחרין כדי שלא תנטרן להפסיק ביום ז' פרשיות:  
**בזמן שבת דוקא**. דלא מאחרת ודאי בצ"ר להו יומי לשולחנות: **אמר שמואל**. האי בתוכה דקמני לאו תוך שצוה אלא תוך שבת עלמנו: **וכן הנא דבי שמואל**. בתוספתא (ה) דהך דתניא חליו או הוה שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות זה ציוס שבת עצמו ואפילו חל בערב שבת של אחרון חליו חל זה. אלא מאחרין אשמעינן: **מסרגין**. לשון סירוגין. א. כלומר מפסיקין לשבטות זין פרשה לראשונה לשניה כשחל ר"ח צמול שמקדימין לשעבר דל"כ בצ"ר להו יומי לשולחנות ומפסיקין לשבת הבאה ולשבת שלישית קורין זכור כדי שתהא סמוכה זכור לפורים: **אין מסרגין**. דמפרש ואולי: **אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בערב שבת**. דכ"י נמי מאחרין לא בצ"ר יומי לשולחנות כדאמר שמואל לעיל סוף שולחנות לא ימני עד חד בשבת הלכך מאחרין ואין כאן סירוג: **אכל בזמן שחל להיות בסוף השבת**. דלא מאחרת להו בצ"ר להו יומי לשולחנות לא נפקי עד חד בשבת הלכך מאחרין תנן חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת מאי לאו אפילו בע"ש לא בתוך השבת דוקא ת"ש איוו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקורא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט: בשנייה זכור וכו': איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר: מקדימין פרשת זכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום עשיה לזכירה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי בחמיסר עשיה וזכירה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשניה זכור והא כי מיקלע ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה זכור אמר רב פפא מאי שניה שניה להפסקה תא שמע יאיוו שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב נתמנן אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אבא רבי אבא אמר רב פורים שחל להיות בשבת ומקדימין וקורא בשבת ששבת זכור: בשלישית פרה אדומה וכו': תנו רבנן רבנן איוו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: ברביעית החדש הזה לכם: תנו רבנן יר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפסיקין ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת יבשניה זכור ומפסיקין: פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו וזרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה ברביעית החדש הזה ומפסיקין: כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש ואיוו

איוו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקורא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט: בשנייה זכור וכו': איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר: מקדימין פרשת זכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום עשיה לזכירה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי בחמיסר עשיה וזכירה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשניה זכור והא כי מיקלע ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה זכור אמר רב פפא מאי שניה שניה להפסקה תא שמע יאיוו שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב נתמנן אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אבא רבי אבא אמר רב פורים שחל להיות בשבת ומקדימין וקורא בשבת ששבת זכור: בשלישית פרה אדומה וכו': תנו רבנן רבנן איוו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: ברביעית החדש הזה לכם: תנו רבנן יר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפסיקין ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת יבשניה זכור ומפסיקין: פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו וזרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שמסוכה לפורים מאחריה ברביעית החדש הזה ומפסיקין: כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש ואיוו